

ОТГОВОРИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

ПО СПЕЦИАЛНИЯ ДОКЛАД НА
ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА

Данните в общата селскостопанска политика —
нереализиран потенциал на големите
информационни масиви за оценки на
политиката

Съдържание

I. ОБЩО ВЪВЕДЕНИЕ КЪМ ОТГОВОРИТЕ НА КОМИСИЯТА.....	2
II. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НА ОСНОВНИТЕ КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ НА ЕСП.....	3
1. Основана на данни обща селскостопанска политика.....	3
2. Въпреки някои пропуски в данните Комисията разполага с достатъчно познания, за да извърши оценка на въздействието и да предложи пригодни за целта политики	3
3. Системата за земеделска счетоводна информация е един от основните активи от данни.....	4
4. От проучвания до данни от частни датчици.....	4
5. Предлагане на единна точка за достъп до данни се счита за добра практика от ЕСП	5
III. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НА ПРЕПОРЪКИТЕ НА ЕСП	5
1. Препоръка 1 — Създаване на рамка за използване на дезагрегирани данни от ИСАК5	
2. Препоръка 2 — Използване в по-голяма степен и развиване на източниците на данни, за да се отговори на нуждите на политиката.....	6

В настоящия документ са представени отговорите на Европейската комисия на констатациите и оценките от специален доклад на Европейската сметна палата в съответствие с член 259 от [Финансовия регламент](#), които ще бъдат публикувани заедно със специалния доклад.

I. ОБЩО ВЪВЕДЕНИЕ КЪМ ОТГОВОРИТЕ НА КОМИСИЯТА

Комисията разполага с голямо количество данни за разработването, мониторинга и оценката на общата селскостопанска политика (ОСП). Тази информация е резултат от миналата и текущата работа по събиране и използване на широк набор от данни в различните фази на цикъла (на ОСП): анализ, замисъл на политиката, оценка на въздействието на алтернативни варианти на политиката, изпълнение на политиката и свързаните с него мониторинг, одит и оценка, но също и за други области като международни преговори, комуникация, управление на ресурсите и т.н.

Тъй като целите на политиката на ОСП претърпяха развитие през годините, нуждите от данни се промениха и разшириха, така че да обхванат и други аспекти като агроекологичните променливи, емисиите, биоенергията и други. Това изобилие от данни се използва ежедневно в генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“ (AGRI) и в рамките на Комисията, но се използва по-широко по време на извършването на оценки на въздействието. Последната оценка на въздействието на бъдещата обща селскостопанска политика се основаваше на безпрецедентно количество данни, изследвания и други проучвания, оценки, инструменти за моделиране, усъвършенствани методологии за събиране на количествена и качествена информация и класиране на вариантите и други, както и на приобщаваща и мащабна междуведомствена работа, която включваше десетки служители в ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ и в рамките на Комисията в продължение на повече от година. Комисията предприе различни инициативи за по-добро използване на съществуващите данни и за улесняване на обмена на данни между държавите членки.

В доклада на Европейската сметна палата (ЕСП) относно използването на големи информационни масиви се признава, че Комисията разполага с голямо количество данни, и се проучва дали Комисията ги използва добре. Настоящият доклад бива приветстван поради своето значение и навременност във време, когато напредъкът в областта на цифровите технологии генерира експоненциално количество данни. Комисията е съгласна с призива на ЕСП за по-добро използване на дезагрегирани данни, притежавани от държавите членки, и за събиране и интегриране на тези и на други нови източници на данни, за да се запълнят някои оставащи пропуски в данните. Комисията ще продължи да работи и за премахването на пречките пред споделянето и интеграцията на данни, като разработва аналози и подходи за моделиране.

Благодарение на голямото количество данни, подходящите инструменти и методики, както и на своите опитни и квалифицирани служители, Комисията успя да оцени широката резултатност на политиката и, чрез задълбочени оценки на въздействието, успя да отстрани недостатъците и да разработи основани на факти предложения за политики.

Както за всички предприятия и институции, истинското основно предизвикателство през следващите години ще бъде осигуряването на по-добър достъп и по-добро използване на големите информационни масиви, генерирани от революцията в данните и цифровите технологии с множеството свързани към интернет устройства и датчици. Комисията инвестира значителни средства в рамково законодателство (например закон за данните, акт за управление на данните, законодателен акт за изкуствения интелект и др.), целенасочени научни изследвания и финансова подкрепа за създаване на необходимите инфраструктури.

Комисията изцяло приема препоръката .

След приключването на одита от Европейската сметна палата допълнителен напредък беше постигнат в някои ключови области:

- В съответствие със стратегията „От фермата до трапезата“, работата по прехода от системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) към мрежата за данни за устойчивостта на земеделските стопанства (МДУЗС) напредва бързо. Обменът с държавите членки се засили и се изготвя проект на новия основен акт за МДУЗС, който Комисията да приеме.
- Подготовката на актовете за изпълнение и делегираните актове, свързани с ИСАК, е в напреднал етап и те скоро ще бъдат внесени за гласуване или приемане. В тях са включени подробности за новата система за мониторинг на площта.
- Проектът на регламент за изпълнение относно данните за мониторинг и оценка беше обсъден с държавите членки в комитети и експертни групи и приемането му е планирано за средата на 2022 г.

II. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НА ОСНОВНИТЕ КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ НА ЕСП

1. Основана на данни обща селскостопанска политика

В доклада се признава, че *Комисията разполага с голямо количество данни за разработване, мониторинг и оценка на ОСП*¹. Тези данни са резултат от миналата и текущата работа по събиране на широк набор от данни, които бяха в голяма степен използвани в различните фази на цикъла на общата селскостопанска политика. С променящите се цели на политиката на ОСП за справяне с възникващите предизвикателства през последните 60 години (например продоволствена сигурност, безопасност на храните, околна среда, климат и др.) и очакванията на гражданите, нуждите от данни също отбелязаха развитие и се разшириха, така че да обхванат и други аспекти като агроекологичните променливи, емисиите, биоенергията и други.

2. Въпреки някои пропуски в данните Комисията разполага с достатъчно познания, за да извърши оценка на въздействието и да предложи пригодни за целта политики

Въпреки че в доклада на ЕСП се признава, че Комисията разполага с големи количества данни за разработването, мониторинга и оценката на ОСП, в него също така се посочват няколко области за подобрения. Комисията споделя тази оценка и, както се посочва в доклада, макар да разполага с голямо количество от съответните данни, тя все пак постоянно се опитва да разгледа малкото области, в които е по-трудно да се получат данни, като:

- насърчава държавите членки да събират тези данни,
- съфинансира събирането на статистически данни (например системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ), изследването на структурата на земеделските стопанства/интегрираното изследване на земеделските стопанства, рамковото изследване на земеползването/земното покритие),

¹ Вж. точки 16 — 21 от доклада на ЕСП.

- закупува набори от данни,
- инвестира ресурси за улесняване на споделянето на данни от държавите членки,
- разработи научноизследователски и иновационни действия и
- използва аналози и инструменти за моделиране.

Сред пропуските в данните ЕСП посочва доходите на домакинствата, т.е. фактът, че Комисията не събира подробни данни, свързани с другите източници на приходи в земеделското домакинство. В отговор на последните специални доклади на ЕСП² Комисията имаше възможност да се позове на това, което тя счита за неблагоприятен анализ на разходите и ползите, свързан с това конкретно събиране на данни, както и силната съпротива на държавите членки да събират тази информация.

Поради това Комисията счита, че голямото количество съхранявани значими данни (и работата по запълването на малкото оставащи пропуски) ѝ дава възможност да разполага с достатъчно знания, за да извършва оценка на въздействието и да предлага подходящи за целта политики.

3. Системата за земеделска счетоводна информация е един от основните активи от данни

Системата за земеделска счетоводна информация (СЗСИ) е сред основните активи от данни и информационни системи на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“. СЗСИ е една от основните системи, които събират данни за ГД „Земеделие и развитие на селските райони“. Тя събира индивидуални данни, използва се широко и е от съществено значение за различните етапи от изготвянето на политиката (оценка на въздействието, изпълнение на политиката, оценка). Преходът към мрежата за данни за устойчивостта на земеделските стопанства е важна промяна в наличността на данни на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ и има за цел именно запълването на важни пропуски в данните относно екологичните и социалните аспекти на устойчивостта. Тя ще включва и цялостна модернизация с подобро споделяне на данни и използване на събраната информация, за да може да предоставя съвети и сравнителен анализ на земеделските стопани.

4. От проучвания до данни от частни датчици

Новите технологии дават възможност за събиране на безпрецедентно количество данни чрез датчици и други устройства, свързани към интернет на предметите. Използването на най-значимите от тези данни може да представлява голяма крачка напред в запълването на съществуващите пропуски в данните и би могло да замени обременяващите и скъпо струващи съществуващи проучвания. През последните две години Комисията прие законодателни предложения в областта на управлението и споделянето на данни (например Акт за управление на данните и Законодателен акт за данните) с цел да бъде оползотворен неизползваният потенциал на големите информационни масиви. Нито една стъпка напред в осигуряването на достъп до тези нови източници на данни не е автоматична и ще изисква определянето на стимули, инфраструктури и решения, изгодни за всички страни.

През 2019 г. Комисията предложи партньорство „Управление на данни за устойчиво земеделие“ в рамките на „Хоризонт Европа“ с амбицията да се свържат публичните и частните интереси в използването, повторното използване и капитализацията на данни за селското стопанство и в предоставянето на основани на данни решения.

² Като СД № 01/2016 и СД № 10/2018

Освен това Комисията работи по създаването на общи пространства на данни, включително в селското стопанство, с цел да се разработи сигурно и надеждно пространство за данни, което да позволи на селскостопанския сектор да споделя и да получава достъп до данни по прозрачен начин, за да се позволи увеличаване на неговите икономически и екологични резултати. Основната цел на това пространство на данни ще бъде да служи на участниците в частния сектор (напр. земеделски стопани, производители на машини, но също и предприятия за семена, застрахователи, банки и др.) и на цифровата икономика като цяло, за да се създават нови услуги; някои данни биха могли да бъдат полезни за процеса на определяне на политиката. Наскоро Комисията отправи покана за представяне на предложение за координационна и спомагателна дейност (КСД), в което ще бъдат проучени възможни варианти и идейни подходи за бъдещото внедряване на предстоящото пространство на данни с участието на заинтересованите страни и държавите членки. Резултатите от КСД се очакват през 2024 г.

5. Предлагане на единна точка за достъп до данни се счита за добра практика от ЕСП

Комисията приветства положителната оценка на ЕСП за постиженията относно предоставянето на широката общественост на впечатляващо количество от данни чрез Портала за данни за хранително-вкусовата промишленост на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“³. Работата по събирането и използването на съответните данни, включително чрез усъвършенствани методи като големите агроикономически модели, се допълва от усилията за предоставяне на най-подходящите данни на разположение на обществеността. Това се извършва чрез ясни визуализации и лесни за ползване интерфейси за изтегляне на данните, като също така се предоставят способности за свързаност между машини и достъп чрез мобилни телефони и таблети.

III. ОТГОВОРИ НА КОМИСИЯТА НА ПРЕПОРЪКИТЕ НА ЕСП

1. Препоръка 1 — Създаване на рамка за използване на дезагрегирани данни от ИСАК

Комисията приема препоръка 1 и ще продължи да работи за правна, техническа и административна рамка за споделяне и повторна употреба на данни от ИСАК и други източници на данни в държавите членки, извън това, което Комисията ще получи в годишните доклади за качеството на изпълнението. Тези данни ще бъдат полезни за мониторинга и оценката на политиката.

Целева дата за изпълнение: 2024 г.

³ <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>

2. Препоръка 2 — Използване в по-голяма степен и развиване на източниците на данни, за да се отговори на нуждите на политиката

а) Използване в по-голяма степен на съществуващите данни, като се обмисли използването на нови източници на данни или се комбинират съществуващите

Комисията постоянно се опитва да използва повторно съществуващия набор от данни, събрани за други цели. Поради това Комисията приема препоръка 2, буква а) за използване в по-голяма степен на съществуващите източници на данни (например административни данни и статистически изследвания, както и данни от „Коперник“), като ще обмисли нови източници на данни или ще комбинира съществуващите.

б) Разглеждане възможността за използване на аналози или непреки източници на данни, когато използването на преки източници не е възможно за оценка на ключови показатели или аспекти

Комисията приема препоръка 2, буква б) и ще работи допълнително по по-усъвършенствани методологии за определянето на подходящи аналози и други методи.

в) оценяване на възможността за използване на данни за селскостопанската техника в по-голям мащаб

Комисията приема препоръка 2, буква в) за оценка на възможността да се използват данни за селскостопанската техника в по-голям мащаб. Комисията ще работи допълнително, за да проучи и използва наличните данни за селскостопанската техника, като разработи инструменти за събиране на данни.

Целева дата за изпълнение: 2025 г.